

وسایل حفاظت فردی

مهدی شجاعی

نشر آوران

شجاعی، مهدی، ۱۳۴۸-
 ۵۵
 وسایل حفاظت فردی / تألیف مهدی شجاعی-
 ۳۸ ش /
 همدان: انتشارات فن آوران، ۱۳۸۴
 ۱۳۸۴
 ۶۵ ص.: جدول.

ISBN:964-6792-74-x

کتابنامه: ص. ۶۵

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیفا
 ۱. ایمنی صنعتی ۲. بهداشت صنعتی . الف . عنوان .

۳۶۳/۱۱

نشر فن آوران

همدان: تلفن: ۸۲۷۰۷۹۵ فاکس: ۸۲۵۳۶۱۸

عنوان	وسایل حفاظت فردی
مؤلف	مهدی شجاعی
نوبت چاپ	اول، ۱۳۸۴
شمارگان	۲۰۰۰
لیتوگرافی	فردوسی
چاپ و صحافی	فردوسی
شابک	۹۶۴-۶۷۹۲-۷۴-X
قیمت: ۱۰۰۰ تومان	

مرکز بخش: تهران - انتشارات فن آوران

میدان انقلاب، کارگر جنوبی، خیابان وحید نظری، شماره ۲۸۸، واحد ۲، تلفن: ۶۴۸۳۳۴۶

حق چاپ و نشر محفوظ و مخصوص ناشر است.

فهرست مطالب

فصل اول : کلاه ایمنی	
۱.....	۶
فصل دوم : کمربند ایمنی - طناب نجات	
۷.....	۱۰
فصل سوم : گوشی های حفاظتی	
۱۱.....	۱۴
فصل چهارم : کفشهای حفاظتی ایمنی	
۱۵.....	۱۷
فصل پنجم : دستکشهای ایمنی	
۱۹.....	۲۵
فصل ششم : پیش بندهای حفاظتی	
۲۷.....	۲۸
فصل هفتم : لباسهای حفاظتی	
۲۹.....	۳۱
فصل هشتم : وسایل حفاظت تنفسی - RPE	
۳۳.....	۳۵
فصل نهم : عینک و ماسکهای حفاظتی	
۳۷.....	۴۵
فصل دهم : آیین نامه وسایل حفاظت انفرادی	
۴۷.....	۶۳

وسایل حفاظت فردی (PPE)

personal protective equipments

□ پیشگفتار:

اگر چه استفاده از وسایل حفاظت فردی (PPE)، در بسیاری از مشاغل ضروری است ولی تاریخچه ضعیف از قابلیت پذیرش آن در محیط کار وجود دارد. مقررات مدیریت ایمنی و بهداشت کار از کارفرمایان می خواهد که با شناسایی و ارزیابی مخاطرات بهداشتی و ایمنی موجود در محیط کار، با بهترین شیوه ها نسبت به کاهش آنها تا حد قابل قبول اقدام نمایند.

در کنترل خطر آسیب و یا صدمه به سلامتی، استفاده از تجهیزات حفاظت فردی از طرف متخصصین ایمنی و بهداشت به عنوان آخرین راهکار اندیشیده می شود و مطمئناً کنترل های مهندسی و کنترل منبع ریسک در اولویت کار مسئولین ایمنی و بهداشت قرار دارد.

با این حال در محیط کار، آنجا که چنین دانش و آموزشی احتمالاً وجود ندارد، وسایل حفاظت فردی در اکثر مواقع به عنوان اقدام کنترل کننده، در نظر گرفته می شود.

به عنوان مثال: غالباً تهیه وسایل مراقبت از گوش برای کارگران، ارزانتر از اقدامات مهندسی در جهت کاهش سر و صدا است.

وسایل حفاظت فردی را از نقطه نظر شدت خطر می توان به سه دسته

تقسیم کرد:

- ۱- وسایل حفاظت فردی در مقابل خطرات جزئی، ۲- وسایل حفاظت فردی برای مقابله با خطرات متوسط، ۳- وسایل محافظ برای خطرات جدی.

مقدمه □

- وسایل حفاظت فردی وسایلی هستند که شخص با حمل و استفاده از آنها خود را در برابر خطرات حفظ می نماید. برخی از این وسایل عبارتند از: لباس کار، پیش بند، کلاه حفاظتی (کاسک)، کلاه سربند، ماسک و سپر جوشکاری، انواع ماسکهای محافظ در برابر گرد و غبار و گازهای مضره سمی، حفاظ گوش، کمر بند حفاظتی ضد سقوط، انواع دستکش ها، چکمه و گتر حفاظتی، کفش، البسه مخصوص حفاظت در برابر حرارت و البسه مخصوص آتش نشانی و ...

اساسی ترین راه تامین سلامتی و ایمنی کارگران، ایجاد محیطی با رعایت اصول ایمنی و بهداشت کار است. و بدون آن امکان حذف کامل خطر وجود ندارد. از آنجا که حذف کامل خطر و تامین محیط کاملاً ایمن، همواره امکان پذیر نبوده، ضرورت استفاده از وسایل حفاظت فردی برای کارکنان مطرح می شود. لذا وسایل حفاظت فردی، جایگزین ضروری مواردی است که حذف مخاطرات محیط شغلی به طور کامل عملی نبوده است، اما نباید این نکته را فراموش کرد که ایمنی حاصل از این وسایل نیز کامل نبوده، بلکه نسبی و تقریبی است.

در انتخاب و استفاده از وسایل حفاظت فردی، موارد زیر قابل توجه است:

۱. انتخاب نوع صحیح وسیله.
۲. اطمینان از اندازه بودن آن به عبارت دیگر تناسب وسیله با اندازه بدن.
۳. اطمینان از روش صحیح استفاده از وسایل.
۴. اطمینان از نگه داری صحیح و نیز تعمیر وسایل در هنگام ضرورت، همچنین نگهداری در محل مناسب.
۵. تعویض به هنگام فرسودگی یا نامناسب بودن جهت استفاده.

در استفاده از وسایل حفاظت فردی، تنها به کاربرد آنها نباید بسنده کرد، آنچه که نتیجه بخش است، استفاده صحیح است. از این رو نیروی کار بایستی به اهمیت این وسایل واقف و آنها را بپذیرد. کارکنان ایمنی و بهداشت کار، نمی توانند در تمامی مواقع مامور نظارت بر آن باشند و لذا باید متکی به همکاری نیروی کار باشند. اجبار در چنین مواقعی (استفاده از تجهیزات) به ندرت موثر خواهد بود. بر اساس نتایج مطالعات ارگونومی، دو عامل اندازه دقیق و تناسب بر به کارگیری وسایل حفاظت فردی، تأثیر دارد.

به عنوان مثال با لباس ایمنی که تناسب کافی در آن نیست، نمی توان به سطح مطلوب عملکرد رسید. چرا که اندازه و سایر جنبه های آنتروپومتري، بر قابلیت پوشیدن لباس چه از طریق تداخل آن در عملکرد شغلی و چه از طریق ایجاد راحتی و یا سایر احساسات ذهنی اثر می گذارد. اندازه کلی یک PPE می تواند بر قابلیت پوشش آن بویژه در فضای محدود شغلی، مؤثر باشد.

در مجموعه حاضر سعی شده تا ضمن معرفی وسایل حفاظت فردی و ذکر پاره ای از کاربرد آنها گامی هر چند کوچک در راستای اهداف مدیریت ایمنی و بهداشت کار در صنایع، برداشته و امید آن دارد که در جهت حفظ و مراقبت از نیروی کار مفید واقع شود.

مطمئناً مدیران صنایع ما به این مسئله اذعان دارند که نیروی کار هر کشور به ویژه کشورهای در حال توسعه، بخش پر اهمیتی از سرمایه ملی و از پایه های توسعه اقتصادی و اجتماعی است. از این رو حفاظت از تندرستی نیروی کار و بهسازی محیط کار از اهمیتی شایان توجه برخوردار است. بی گمان شکوفائی اقتصادی و خودکفایی صنعتی بدون نیروی کار سالم و تندرست امکان پذیر نخواهد بود.